

Bondefanget i Danmark – Morten Halskov, Susanne Junker og Anders Palm Olesen

Landbrugsmedarbejdere, der kører ned i hæveautomaten for at hæve kontanter, for at betale dem tilbage til deres arbejdsgiver. For på papiret skal de have over 27.000 i løn for at måtte arbejde i Danmark. Men det synes arbejdsgiveren er alt for meget. Så 5.000 skal han have tilbage hver måned.

Den historie og mange andre om landbrugsmedarbejdere i Danmark fortjener årets Cavlingpris. Morten Halskov, Susanne Junker og Anders Palm Olesen har med kilder i miljøet, aktindsigter og samtaler med en lang række ukrainere kunne dokumentere omfattende snyd og udnyttelse af udenlandske landbrugsmedarbejdere.

Det er historien om et dansk landbrug der er helt afhængig af ukrainske fodermestre og praktikanter. I årevis har danske landmænds misbrug været sat i system og langt over 20.000 ukrainere har haft arbejde på danske gårde. Officielt kommer de fleste som praktikanter fra landbrugsskoler i Ukraine. Men svindlen er massiv. Og oftest er de ikke praktikanter, men billig arbejdskraft uden rettigheder.

Det er det journalisterne fra Fagbladet 3F har afsløret og afdækket siden juni 2021, hvor de første historier udkom. Afsløringer om agenter der tager 15.000 kroner for at forvandle en ukrainsk pædagogmedhjælper til en landbrugspraktikant med papir på de nødvendige engelskkundskaber. Kundskaber som vel og mærke ikke er til stede. Med de nødvendige papirer i hånden kan man så rejse til Danmark og få et job hos en landmand og få 72 kroner i timen.

Her er der masser af eksempler på praktikanter, der bliver behandlet dårligt og bor under kummerlige forhold. Men som udenlandsk praktikant kan man ikke klage til Tvistlighedsnævnet, der ville tage sig af sagen, hvis en dansk landbrugselev blev behandlet urimeligt. Ikke engang hvis der er tale om misrøgt, som det fremgår af mødereferater. Efter Fagbladet 3F's afsløringer er klagemulighederne nu blevet forbedret.

Morten Halskov, Susanne Junker og Anders Palm Olesen har formået at belyse et område af det danske landbrug, som overskygger den landlige idyl, den glade ko og grisen med en krølle på halen. De har afsløret svindel med officielle ordninger, dokumentfalsk, lønsnyd for millioner og arbejds- og leveforhold, der ikke tåler dagens lys.

Det er journalistik, der viser ihærdighed, grundighed og vedholdenhed og har vist en helt anden side af dansk landbrug.

Indstillet af Jonas Højlund, redaktør Fagbladet 3F